

v knjigi, odnos med religijo in sociologijo vse do Maxa Webra in Emila Durkheima skorajda sovražen. Omenjena avtorja štejem za ustanovitelja sociologije religije. Pri nas je literature o sociologiji religije malo. Zgovoren je že podatek, da je knjiga *Religija in sodobna družba* prvi pregledni in sistematični uvod v sociologijo religije v slovenščini. Danes, ko vse bolj narašča zanimanje za religijo, je sociološka obravnava religije nujno potrebna in odpira povsem samosvoj vidik. Nazadnje je treba poudariti, da je knjiga napisana zanimivo, tekoče in korektno, saj se v njej prepletajo primerjave religij (na primer krščanstva z budizmom), podatki so zbrani pregledno (preglednice idr.) in predvsem to: na koncu knjige je zbrana pomembna literatura, ki se kakorkoli pogloblja v fenomen religije. (Gregor Podlogar)

Johann Wolfgang Goethe: IZBIRNE SORODNOSTI. Prevedla Stanka Rendla, spremno besedo napisal Janko Kos. Mihelač, Ljubljana 1995 (Zbirka Svetovni klasiki; 45). V sloveščino prvič prevedeni roman *Izbirne sorodnosti* (1809) umešča Janko Kos na začetek Goethejevega poznega pisateljavanja. Zares: če smo v spominu ohranili silovite, slogovno dramatične Wertherjeve pisemske izpovedi, *Izbirne sorodnosti* učinkujejo precej distancirano v odnosu do svoje sicer razgibane zgodbe: v (pre)harmonično aristokratsko zakonsko življenje nežno ljubečih se Charlotte in Eduarda vstopita tujca: zadržana, a po svoje strastna Otilie, ta z nežno deklinostjo v Eduardu zbudi neobvladljivo strast, in možati razumnež, stotnik, ta očara Charlotte. Prvi prešuštni dvojici ne uspe ukrotiti svojih erotičnih nagnjenj, drugo odlikujeta "razsodnost in rahločutnost", zato upošteva socialne, morda tudi krščanske zakone vedenja. Vendar bi težko rekli, da katera od dvojic slavi moralno zmago. Sklep zgodbe namreč vzpostavlja ravnotežje med omenjenima življenjskima načeloma. Kot ugotavlja Kos, to tematsko ravnotežje zato ne dopušča niti krščanske interpretacije (zmaga svetosti zakonskih vezi) niti liberalnejše (zmaga svobodne ljubezni). Goethe torej s tem, ko "duhovna podoba /njegovega/ romana stalno niha med izrazitimi skrajnostmi", priznava svobodo kot tudi nujnost samoomejitve (to Kos razlaga tudi na podlagi Goethejeve biografije). V besedilu se postavljata nasproti romantični in racionalistični razsvetljenski nazor, se vzajemno ilustrirata in tako morda "nevtralizirata". (Vanessa Matajč)